

MIKSZ

Móri Amatőr Irodalmi és Képzőművészeti folyóirat

Mór, I. évfolyam 1. szám - 2009. december

Nagy F. Luca: Téli táj

Gergyé László: Pince utca régen

Gergye László: Pince utca régen (olaj)

Gergye László: A Vasút utca régen

Linczné Ruff Ágnes: Kerámiák

Bíróczy Ibolya: Csodaszarvas

Herbákné Sipos Valéria: Tél a tóparton

Prosszer Mihály: Szarvas

KEDVES OLVASÓINK!

Az amatőr költők és írók az utóbbi években nevet szereztek maguknak a móri irodalmi életben. Egyre többen vállalkoznak arra, hogy munkáikat akár önálló kiadásban is megjelentessék. Az azonban fontosabb, hogy az új móri irodalmi újságban is ott a helye a legjobbaknak.

Irodalmi és képzőművészeti folyóiratot szerkeszteni mindig gyönyörűség, különösen ennyi tollat, ceruzát, ecsetet forgató alkotó műveinek láttán. E lap megjelentetésével növekszik felelősségünk is, hogy jogelődünkben, a Móri Kristályban elért színvonalat megtartsuk, hogy továbbra is érdekes, változatos tartalmú és formájú, újszerű világlátást tükröző alkotásokkal jelentkezzünk. Egy bizonyos esztétikai- szellemi szintet meg kívánunk tartani, összességében pedig olyan műveket igyekszünk közkinccsé tenni, melyek igaz értéket képviselnek az életre nyitott, fogékony olvasók számára.

Régi szerzőink mellett több új névvel is találkozhatunk a MIKSZ hasábjain, idősebbekkel és fiatalabbakkal, az ún. MÓR-zsákkal egyaránt. Főleg a móri és Mór környéki írókat, költőket és képzőművészeket szeretnénk megismertetni olvasóinkkal. Szerzőink témái igen szerteágazóak, de elsősorban olyan fogalmakat járnak körül, mint az emberség, szeretet, összetartozás, az egyetemes emberi értékek. Műfaji megkötöttségek nincsenek: Találkozhatunk hagyományos és szabad versekkel, elbeszélésekkel, mesével, esszével, stb.

Reméljük, hogy minden irodalmat, művészetet kedvelő olvasónk talál megfelelő művet, vagy műveket, amelyek felkeltik a figyelmét, melyekben örömet lelheti. Az a szándékunk, hogy a MIKSZ a Móri Kristályban megismert szellemiséget és irodalmi hagyományokat folytassa mindannyiunk épülésére és szűkebb pátriánk kulturális életének gazdagítására. Kérjük, fogadják sok szeretettel lapunk első évfolyamának első számát.

Becsüljük meg azokat, akik szabadidejükben irodalommal vagy képzőművészettel is foglalkoznak, akik megpróbálnak a művészetek rögös, göröngyös, nem könnyen járható útjára lépni. Ők ezt belső indíttatásból, elhivatottságból cselekszik, mert érzik, hogy életüknek új tartalmat, új célt adhatnak, amivel talán egyre több embertársuk lelkében is sikerül megpendíteniük egy-egy húrt. A képzőművészeti alkotások gyönyörű keretet adnak ennek a mives köntösben pompázó kiadványnak.

Jó olvasást mindenkinek!

2009. december

Lepsényi Gyula: Lános-kastély

Máhr Zoltán

FIGYELNEK RÁD!

Ha szellő suhan a föld felett,
s benne te vagy a lehelet,
ha bőszen tombol egy orkán,
s abban vagy csend a vihar után,
valaki, akkor is
Figyel terád!

Ha bátran lépkedsz egy hang után,
mikor sötét szobában állsz bután,
ha vakon keresed önmagad,
s közben az égen nézed a pontokat,
ne feledd;
Figyelnek rád!

Ha gyalog indulsz az utadon,
mert nem tudod, hol a nyugalom,
ha már nem teszed össze a két kezed,
mert munkától kérges a tenyered,
ne aggódj;
Figyelnek rád!

Ha **apád** s **anyád** az égben fenn
és azt hiszed, ezt csak képzeled,
ha keresed, lelked merre ment,
és elborít mindent a félelem,
hidd el bátran;
Figyelnek rád!

Ha forrong szívedben az érzelem,
ha fontosabb százszor, mint én képzelem,
ha utálod látni a kisededet, mert megszülted
hűtlen gyermeked,
nyugodt lehetsz;
Figyelnek rád!

Ha guggolva nézed az életed,
mit neked vetít a képzelet,
ha sorsod szidod, mert képtelen közelre
hozni a végtelent.
még akkor is;
Figyelnek rád!

Ha majd az „órádat” végleg eldobod, de
nem az vár rád; ahogy gondolod,
maradj nyugodtan a föld alatt,
mert elmúlik minden egy perc alatt,
még ott is valaki;
Figyel Terád!

És ha majd emlék maradsz csupán,
majd akkor talán,
majd ha... emlék és kép és vers leszel,
Te má(h)r!
Valaki, akkor majd talán,
Felfigyel; Terád!

Wirth Sándor

BARÁTNAK IS VAN RUHÁJA

Minden háznak van udvara,
Az udvarnak pitvara.
Pitvarnak van kerítése,
A kerítésnek sok rése.

Holdnak is van udvara.
Virágnak is pitvara.
Oszlopnak is kerítése,
Minden résznek tömítése.

A falunak van temploma,
A templomnak magas tornya.
A toronymak nagy harangja,
Harangnak zengő hangja.

Zengő hangra jön a csorda,
Egész falu nagy disznója.
Nagy disznónak van malaca,
Kismalacnak kurta farka.

Farkasnak van metsző foga,
Fogasnak meg akasztója.
Nagykabát lóg az akasztón,
Vele együtt a kalapom.

Kalapnak van kettő makkja,
Minden makknak egy kalapja.
Makkos kalap s a kabátom,
Mind a kettő a barátom.

Barátnak is van ruhája,
Gyűrött, kopott a csuhája.
Csuhasnak is van barátja,
Néki is van nagykabátja.

Máhr Zoltán

A JEGENYÉSBEN!

Az utat nézem,... szemem legel, mily gyönyörű ez a kép.
Sokat voltam itt-e tájon, gyermekkorom idején.
Ismerős itt minden részlet, jó barátom e kavics,
csákberényi ezer éve, s az vagyok most magam is.
Sárga lepke lenn a porban, fülemben a szél dalol,
elfordulok, füttyül kettőt, s aztán dobol valahol.
Árnyas fák közt virágillat, szél keverte trágyaszag.
Jegenyesor, lombos árnyak, a világ legszebbike vagy!
Ezer emlék, sok - sok érzés, szívemben üt dallamot,
jegenyefa most virágzik, az illatával jóllakok.
Patkó csattan, kerék koppan, lovas kocsi közeleg,
hallgatom, míg ide nem ér,... köszönnek az emberek.
Fenn az égen semmi felhő, benne úszni volna jó.
Amit látok, amit hallok, kézzel meg sem fogható.
Sas kavarja fel a kéket, gyorsan surran egy madár,
megtanulta, hogyha nem fél, aligha jön el a nyár!
Lent az úton árnyak játsznak, lósárt szemez egy rigó,
Tücsök nyom el minden hangot, azt harsogja: Élni jó!
A fákra nézek: virágerdő, sok száz méhraj muzsikál,
az ember ott a fasor végén, óhatatlan kastélyt vár.
Felérek a dombtetőre, a templomtorony navigál,
ez mutatja régóta már, mindenhol az irányt.
Kicsiny falu, ott a házunk, látom már a tetejét,
Apám jön az úton szemben... összeszedte erejét.
Tavasz van és mégis várom: jöjjön már a kikelet!
Isten tudja lesz-e bennem egész évben szeretet?

Lepsényi Bálint

HIÁNYZOL!

Mostanában semmi sem olyan, mint régen,
S a nap sem oly fényes fenn az égen.
Amióta elmentél, engem bú kísért.
Miért mentél el? Mondd, miért?

Hol van az a tekintet, mely megbabonáz?
Testemet perzseli a forró láz!
Hol a bőröd, mely oly selymesen sima,
Mint szerelmes vörös rózsza bársonyos szirma?!

Hol a hangod, mely olyan istenien szép,
Mint a legszebb égi harangjáték?!
Vágyom tested simogató melegét,
Ahogy kicsiny virág vágyja a tavaszi nap gyengéd erejét!

Elmentél, s én nem mehetek utánad,
Lelkemet lassan fölemészti a bánat.
Nem hibáztatlak, hisz' így kellett tenned,
Könyörgök NEKED, a kezemet soha el ne engedd!

Azurák Mihály

MIT BÁNOM ÉN!

Mit bánom én:
Hogy a borom vörös vagy fehér,
Ha kortyától kedvem égig ér,
Ha tüztől ajkamon terem,
Ezernyi csókkal áldott szerelem.

Mit bánom én:
Hogy a borom vörös vagy fehér,
Ha ifjontin pezsdíti vérem még,
Ha igaz szóra nyitja számat,
Nem épít bennem csalóka várat.

Mit bánom én:
Hogy a borom vörös vagy fehér,
Ha tőle a szó szeretve becéz,
Ha ölelésre tárja karom,
A reményt is hű társsá fogadom.

Azurák Mihály

NYÁRUTÓ

Érik már az áldott gyümölcs
Sárgulnak a szemek
Fürttel terhelt venyigéken
Játszi szellő lebeg.

Ág ölelte hagyott fészkek
Nincs már dalos varázs
Szőlőszemek belsejébe
Kuckót rág a darázs.

Bágyadt fényű napsugárral
Nyár üzen a tájnak
Szüretelő őszt érkezik
Rám már máshol várnak!

A Móri Kristály II. évf. 2. számában már jelentek meg J. Apolczer: Fábió című kisregényéből a szerző által kiválasztott részletek. A mű megérdemli, hogy az új móri irodalmi lapban, a „MIKSZ”-ben is teret kapjon. Ezúttal én választottam számomra kedves részleteket a műből. A karácsony közeledtével talán sokaknak a szívében fellobban a szeretet lángja. Az alábbi részletek segítenek ebben, hisz

Jó szívvel ajánlom a „Fábió” c. kötetet elolvasásra, ill. kedvcsinálónak az alábbi részleteket.

Vargáné Kocsis Mária

J. Apolczer: Fábió – Részlet

VÁGYTAM A SZERETETRE, A MELEG, SIMOGATÓ KÉZRE. DE MERRE FORDULJAK? HOL TALÁLJAM MEG? KITŐL?

Megkaptam a választ! Álltam az udvar közepén, tanácstalanul. Valami melegség töltött el. Akkor még nem tudtam mi ez, mi fog következni. Percek múltán érezhető volt. Beborult. Én ott álltam még mindig mozdulatlanul. Az eső finom szemerkélése szinte beborította testem. Az égre néztem, és tudtam, ki az, aki szeret, szeretetet tud adni. Finom hullámokban simogatott minden esőcsepp. Mintha választ kaptam volna kérdésemre. Te szeretsz? A választ az esőcseppek közvetítették. Én legalábbis így éltem meg, hogy kaptam egy választ, egy kötést. Akkor Te...??? Felé fordultam, megértettem az üzenetét, hogy nem vagyok egyedül, „van aki” szeret és vigyáz rám. Lebegtem az érzésben. De jó, hogy megtaláltalak! Te fogsz vigyázni rám? A választ lágy, szemerkélő hullámokban tudatta, szinte simogatva: IGEN. Szerettem volna letérdelni, és fennhangon mondani: köszönöm, és hogy tudom, vigyázó szemed követni fog minden utamon!

Átázva, hideg bőrrel és forró szívvel mentem a fűtetlen fürdőszobába. Korholást kaptam, hogy mit kerestem az esőben, de már nem hatott. Nem fájtak ezek a szavak. Mintha testem különvált volna a lelkektől. Átéltam valamit, találkoztam valami megfoghatatlannal. Tudom, hogy van és hogy vigyázni fog rám, most már nem leszek egyedül soha többé. Megtaláltam valakit, valamit, ami erőt ad. Tud és tudok szeretni. Én Őt, és Ő engem. Már nem érhet baj – ismételtetem. Az én Istenem! Béke költözött a szívembe. Másnap már szinte repdesve mentem az iskolába.

...Nagyon drukkoltam, de sikerült, győztem. Megnyertem a futást is, így városi négytusabajnok lettem. Felállni a dobogó legmagasabb fokára, hát... hát..., több mint felemelő érzés. Iskolatársaim is örültek, mert ez iskolánk sikerét is jelentette. Mikor a nyakamba akasztották az alumíniumból készült érmét, mindenki tapsolt.

Alapos fürdés után, boldogan mentem haza. Be tudtam bizonyítani a sportban is, hogy mire vagyok képes... Otthon is vágytam egy kis dicséretre, de Klári anyám rezzenéstelen arccal hallgatott, és nézte a kincsemet, az én aranyamat. Hát még arra sem méltat, hogy egy jó szót szóljon, vagy megdicsérjen?

...Nem kellett sokáig várnom, szólni sem tudtam, mert pótanyám megelőzött. Miközben hallottam a rám zúduló bántó szavakat, éreztem az egyre növekvő feszültséget, s a szavak hatására előkerült a nadrágszíj. Ez volt a büntetések büntetése. Édesapám nem nekem hitt. Amit most kapok, fájni fog testemnek, lelkemnek. Menekülni akartam...

- Fogsz még csúnyán beszélni? Fogsz még rosszalkodni? – zuhantak rám a szavak, miközben az ütések között ismétlődtek a kérdések.

Fájt, fájt nagyon, de sírni nem tudtam. Lehet, hogy az igaztalan bántás miatt. Ránéztem. Szemem szúrt és szikrázott, testem sajgott, és a válasz igen volt. Igen, igen, igen... Dac és valami vágy, hogy nem vagyok rossz, azt szerettem volna mondani, de a fájdalom és a könny nem ismert határt. Újabb ütlegek. Apukám, akit annyira szerettem, és nem ért meg! Százszor kérdeztem sugárzó szememmel, hogy ugye nekem hiszel? És mégsem nekem hisz!... Örökkévalóság-nak tűnő percek következtek. Szótlatlan néztünk egymásra, majd letérdelt hozzám. Átváltozva, lehiggadva beszélni kezdett hozzám.

- Kisfiam, szeretünk, jót akarunk. Anya már nem lehet köztünk. Klári anyu gondoskodik rólunk. Szeret téged. Légy jó fiú! Kérlek, ne bántsd meg, légy szófogadó! Ne felelj vissza!

Kezét felém nyújtotta, megsimogatott. Melegség futotta át sajtó testemet, lelkemet. Még egyszer megkérdezte:

- Ugye jó leszel?

Nyakába borultam, és zokogni kezdtem.

- Igen, igen, Apa!

Az elérhetetlen szeretet mégiscsak létezik? Egymást átölelve már nem fájt semmi. Az ütések okozta fájdalom, lelki kín eltűnt.

- Apa, apa – suttoztam.

- Kisfiam! – erősebben ölelt.

- Jó leszek! Jó leszek! – és miközben hullottak könnyeim, minden megszűnt.

Már a kirótt büntetést sem éreztem.

Kertész Pálné

DAL A KÁDÁRRÓL

Egy lángoló forgács
ég felé kúszik,
pattog a tűz,
gőzöl a fa,
szorít az abroncs,
hajlik a donga.

Házak között messzire
cseng a kalapács.

Míg készül a hordó,
izzad a mester.
Tenyere kérges,
hajlott a háta.
Ám füttyürészve
gyalut táncoltat
a hordón körbe,
mint a varázsló.

Mint a dalban a ritmus,
pontos a munka.
A dongák szépen
összesimulva,
feszülő hassal
gömbölyűn, készen
szomjasan várják,
hogy folyjon a must.

Lásd: alkotó kezed,
teremtő vágyad
Mester! – csodálom.
Majdan a hordók
túlélnek téged,
pince vak mélyén
őrzik a jó bort,
- mint Veszták a tüzet.

Kovács Mónika

FÁRADTAN ÉBREDTEM...

Fáradtan ébredtem,
Még aludtam volna,
Ha az ébresztő olyan
Hangosan nem szólna.

Felvert az álomból,
A szemem is leragad.
Aludnék még, de
Jól tudom, nem szabad.

Minden reggel így
Telik, - fáradt reggelek...
Egyszer ágyban maradok
És sehová nem megyek!

A hétféle még messze
Van, nagyon távol,
Pedig a testem a
Fáradtságtól nagyon lángol.

Lehetne már péntek,
Lenne valami remény,
A szemem lehunyom,
Zavarja a hajnali fény...

Tényi Sándorné

AZ AJÁNDÉK

Csodás négy hét az Adventünk!

Nagy készülődés, titkolózás, suttogás, ajándékkészítés előzi meg minden karácsonyunkat. Így történt azon az Adventen is, mikor történetünk íródott. Díszítettük a házat, készítgettük az ajándékokat, sütöttünk közösen. Volt azonban mindenkinek saját zuga, ahol titokban alkothatott. /Így nem volt feltűnő, hogy a gyerekek el-eltűnnek egy kis időre./ Fogytak a napok, szaporodtak a feladatok. Végre elérkezett a mindenki számára oly nagyon várt Ünnepe, a hosszabbra nyúlt reggeli alvás után hamar itt volt az ebéd ideje. Az egyszerű, de finom ebéd után már készült is a kis csapat a templomba a pásztorjátékot megnézni. Hazatérve mindenki még egy utolsót simított ünnepi ruháján és izgatottan várta a csengőszót. Várakozásunk közben befutott még két vendég is, akiknek nem volt otthon egyedül maradásuk. Megszólalt a csengő, lágyan hívón. Mindenki csendes áhítattal lépett a szobába /mint mikor alvó babát szeretnénk meglesni, oly halkán/, ahol a csodásan díszített fa várta az ünneplő családot. Hálaadás, ima teszi teljessé ünneplésünket. A közös ének után a Szentírásból a Születéstörténet hangzik fel a családfő ajkáról. Sorakoznak az ajándékok a fa alatt, mégis a gyerekek türelemmel várták végig a "szertartás" menetét. No, kezdődhet az ajándékok felfedezése, kiosztása! Ez alkalommal azonban nem ez történt. Kérték a gyerekek, előbb ők "adják át" közös ajándékukat. Ehhez az étkezőbe kellett átfáradni, ahol némi rendezkedés, díszletfelállítás után kosztümmösen előadták gyerekeink, nagylányunk rendezésében, a „Panov Apó” című mesét. Megszólalni sem tudtunk a meghiúsulástól. Sírtunk, neveltünk, örültünk! Amit az előadás jelentett, az maga volt a csoda! A színdarab után mentünk ismét a fa alá, hogy közösen bontogassuk az ajándékokat. Furcsa volt, hogy semmi nem érdekelt igazán. Hiszen mi már megkaptuk a legcsodálatosabb ajándékot!

Ui: Ezt a darabot követte még más karácsonyokon is a "Meglépetés-színdarab". Szinte vártuk már melyik mese lesz a következő, azonban a legelső volt számunkra a legnagyobb AJÁNDÉK!

Azurák Mihály

VÁGY ÉS VALÓSÁG

Illatos borokkal áldott, tágas pince
Tíz hordó csordultig, szűken elég lenne
Színében sem kéne a festő palettája
Vörös, fehér kincsek keltenének vágyat
Ülnének a hordók napestig rám várva
Szép, karcsú hébérek glédában állnának
Poharak hadára, ha csak úgy ránéznék
Tudnám, hogy öblükben mily nedűt képzelnék.
A vendégek meg vígan ki-bejárnának
Sok idő nem telne, míg borra várnának
Kínálnék gazdagon a hegyek levéből
Róla idézgetnék poéták verséből
Mielőtt a vendég mámorba merülne,
A jókedv delején éték is kerülne
Folyna a csevegés, csendülne a nóta
Nem támadna harag egy-egy tréfás szóra.

PéNZÜKET a kincsért persze hogy elvennem,
Mit újra hordókba és borba fektetnék!

Csak két hibája van e vágyott dolognak.
Pénzt, paripát, fegyvert: honnan, s ki gondozna?
Már csak szemmel bírnám terhét e munkának,
Jobban ül ily álom egy ifjú borásznak!

Valós birtokom áll: árnyadó lugasból
Kezem építette támból és huzalból
Híg aranyát adja néhány éltes tőke
Testem-lelkem mégis megifjodik tőle.

Tóth Réka

GALÉRIA

Mi jut eszedbe erről a szóról? Csak nem egy olyan hely, ahol rád szólnak, ha nevensz, vagy esetleg hangosan beszélsz? Az enni és innivaló beviteléről meg már ne is beszéljünk. Ne engedd, hogy a GALÉRIA szó megrémísszen, ugyanis van kivétel. Én ismerek egy képtárlatot, ahol semmi sincs megtiltva. Úgy érzed, hogy a képnek nem sík a felülete? Semmi gond, érij hozzá és nézd meg. Ez a hely nem egy a sok közül, hanem olyan világot teremt köréd, ami hangulatos, barátságos, és a te szívedhez is közel áll. Itt nem egy műértő magyarázza, hogy a látottakkal kapcsolatban mit kell érezned, vagy egyáltalán mit kell a remekműben felfedezned, hanem te magad. Sőt, ez nem minden! A festőművésznővel is találkozhatasz, aki szívesen áll a rendelkezésedre. Ez a képtár egyben „festőműhely” is. Ha szerencséd van, akkor láthatod azt is, ahogyan épp az a kép készül, amit te a szobádba akaszthatsz. Itt lehetőség van kipróbálni bármilyen festési vagy rajzolósi technikát. Én tapasztalatból mondom, hogy szabadon választhatod meg: Milyen képet készítesz? Mivel? Mikor? stb. Nevezzük inkább Galériának szabályok és kötöttségek nélkül!

A lényeg az, hogy ez a hely bárki számára látható a balinkai Bakony Galériában.

Kovács Mónika

KARÁCSONY

Karácsonykor minden,
minden csupa fény,
Minden ember kedves,
mindenki szerény!

Együtt állunk otthon
a fenyőfa alatt.
Nincs ilyenkor senki,
aki egyedül marad.

Szeretettől ég a táj,
minden csupa béke.
Gyönyörű a fenyő,
ahogy világít a fénye.

Kertész Pálné

PINCESORON

Borospincék kúsznak hosszan
szőlőhegyek, dombok alatt,
Lustán szundit a sűrű csönd
hűvös, nyirkos homályukban.
Nagyhasú hordók pihennek
és az illatos, tiszta bor
úgy moco-rog, érik bennük,
mint nők méhében a gyermek.
Csapon, lopón kibuggyanva
világra jön, fellélegzik,
aranyszínű csobogással
derűt tölt a poharakba.

Cseh Béla: Karnevál

Udvardi János

ÉLETPROGRAM

Munkálkodni szüntelen, pontosan-szépen,
 Megőrizni az ember örök kincseit:
 A mindig újjászülető természetet,
 Az ezredekkel dacoló műkincseket.
 Továbbadni mindazt a szépet, s jót, amit
 Felhalmoztak s reánk hagytak elődeink.
 Művelni a földet, a lelket, s szellemet,
 Gyérinteni a folyton feltörő gyomot,
 Óvni a lélek sarjadó virágait,
 Teremteni újat, szépet, időtállót.
 De mindig csak úgy, hogy a jól bevált régít,
 Ne cseréljük fel silánnyal, álmodernnel.
 Építeni emberi lakhelyet, amely
 Véd a zord hidegtől s rekkenő melegtől,
 De nem zár el az éltető víztől s légtől.
 Építeni templomot és palotát is,
 Istenünknek dicsőségét hirdetendő.
 Zenélni, dalolni, táncolni, verselni,
 Lelkünk örökkévalóságát zengeni.
 Nemzetünket süllyedéséből kivívni,
 Megtépázott önbizalmát visszaadni.

Mindig egymás kezét fogni,
 Folyton adni, nem csak kapni,
 Másét soha el nem venni,
 Földre bukót felemelni,
 Csüggedőket vigasztalni.
 Élni és élni engedni!

Embert, az Istennek képmását tisztelni,
 Szívünknek örömét együtt megtalálni,
 Soha senkit nem gyűlölni, csak szeretni,
 Halál helyett csak az életet szolgálni.
 A földi tereket összefogással és
 Szorgalommal paradicsomkertté tenni,
 Életünk emberként, hittel végigélni.

Wirth Sándor

CSACCSISÁGOK

Kicsi csacsicsemete,
 A nagy szamár gyereke.
 Van négy lába, patája,
 Szamár volt a papája.

Kicsi kocsi kereke,
 Bognár munkaremeke.
 Ráfot húzni küllőre,
 Rákerül az üllőre.

Körbe forog sebesen,
 Átgurul a völgyeken.
 Hegyeken és réteken,
 Fut a kocsi keréken.

Ez a kicsi nem csacsi,
 Ő lesz majd a gyi paci,
 Igavonó paripa,
 Befogják a kocsiba.

És ez a sok kicsike
 Apró pelyhes kiscsibe
 Mostan még csak kapirgál,
 De ha megnő, kotkodál.

Ez a szende bocika,
 Őt nem fogják kocsiba,
 Hogyha megnő jövőre,
 Tehén lesz majd belőle.

Kovácsné Babos Klára

ADVENTI ABC

Aludni készül a természet lelke,
 Álmodik arról, hogy új tavasz jó,
 Békésen bújik avarba, majd hóba,
 Cikornyás ökörnyál még tekergő
 Csendesesen csendül az ünnepi csengő.

Dobban a patkó a föld kemény hátán,
 Elhal a dobogás a dombokon,
 Érzi a szív és készül már a télre,
 Fázósan az első láng kóborog,
 Gondolat, érzés, szeretet föllobog.

Gyullad a második, két fény melenget,
 Hullhat a hó, és jöhet vad hideg,
 Int már a harmadik, oszlik a sötét,
 Játszi lobogás befagyott vízen,
 Karácsony, ím, felragyog, jövőt üzen.

Cseh Béla: Hajzuhatag

*Viehmanné Frey Ibolya meséje***SZÉL APÓ ÉS FIAI**

Szél apó az egész világot bejárta. Minden ablakon bekukkantott, minden hegyről és toronyról lefújta a port. Kora tavasszal végigbarangolta az erdőket, mezőket, és megrázta a fákat, bokrokat, hogy a száraz levelek és az elszáradt ágak lehulljanak. Hálások voltak érte a növények. Persze Szél apónak nem csak tavasszal van dolga, hanem egész évben. Nyáron vizeket fodrozott, vitorlát repített és a nagy meleget enyhe szellővel tette elviselhetővé. A városokban a rossz levegőt szétoszlatta és helyére tiszta levegőt fújt. Néha barátja, Csendes eső is besegített neki, aki lemosta a port vagy megöntözte a növényeket, amitől az egész természet felfrissült. A többi már a Nap dolga volt.

Ősszel Szél apó, a beérett magokat szórta széjjel, majd megszabadította az elszáradt levelektől a fákat, akik már téli álomra készültek. Csak a telet nem szerette. Ilyenkor haragosan végigsöpört a határon, hogy mielőbb elzavarja a hideg, fagyos, jeges időt.

Szél apónak sok gyermeke volt, de csak a három legkisebbre számíthatott. A többi minél nagyobb volt, annál haszontalanabb és félelmetesebb, mint például Viharos Szél, vagy bátyja, az Orkán, aztán a Tornádó és Hurrikán fivérek és még sorolhatnánk. Őket senki nem tudta megfékezni, mert gonosz természetük volt. Menekült előlük mindenki, még a kistestvéreik is féltek tőlük. Szél apó munkáját is gyakran tönkretették. Szegény Szél apó hiába pörölt velük, semmi jót nem tudtak tenni, csak borzalmakat, és nem hallgattak rá.

A három legkisebb, név szerint: Szellő, Fodrocška és Fuvallat, mikor látták apjuk bánatos arcát, és elhatározták, hogy megfékeznek veszedelmes bátyjaikat, nehéz dologra vállalkoztak. Biztonságos tervet kellett kieszelni, mert tudták, ha nem sikerül, bátyjaik szörnyű bosszút állnak. Sokat gondolkodtak, végül kitaláltak valamit. Szereztek egy jó erős, nagy zsákot, meg egy nagyon vastag, hosszú kötelet, és vártak a jó alkalomra. Egyik nap hallják ám, hogy bátyjaik éjszakára nagy vihart terveznek, ezért aznap már korán lefeküdtek. A három kicsi ekkor kiosont a kertbe, ahol két hatalmas fa állt. Ráerősítették a köteleket és a nagy zsákot, de úgy, hogy a zsák száját kitérték az ajtó előtt, hogy majd este a sötétben álmosan kitántorgó testvéreik egyenesen belesétáljanak. A tervük sikerült! Mind beleestek a csapdába! Ekkor Szellő, Fodrocška és Fuvallat a fa tetején megrántották a kötelet, mire a zsák szája bezárult, amit aztán gyorsan össze is kötöztek, és a zsákot felhúzták a két fa közé.

A félelmetes testvéreknek fogalmuk sem volt, hogy mi történt velük, egymást lökdösték, taszigálták, próbálták felfújni magukat, hogy kiadják erejüket, de nem volt sem elég helyük, sem elég levegőjük hozzá, így a zsákot nem tudták kiszakítani. Mikor látták, hogy baj, van először hamis ígéreteket tettek, hogy megjavulnak, majd mentegetőzni kezdtek, de minden hiábavaló volt, mert senki nem hitt nekik. Szerencsére!

Egy idő után az emberek kezdtek biztonságban érezni magukat, már nem féltek, hogy a szeszélyes időjárás miatt tönkremegy a termésük, vagy a házuk. Az erdők is helyrejöttek, a kitépott fák helyére újakat ültettek. Végre nyugalom és boldogság volt. A gonosz Szél testvérek nem hiányoztak senkinek.

Egyedül Szél apó sajnálta a fiait, de tudta, hogy ha nem változnak meg gyökeresen, ezután is csak pusztítanak.

Titokban azért reménykedett, hogy idővel mégis megjavulnak.

Telt-múlt az idő! Mindenki azt hitte, hogy ez a nyugalom már örökké tart.

Egy napon azonban váratlan dolog történt. Arra tévedt egy éhes kisegér, és tudjuk, hogy az egér mindent megrág. Sajnos, így történt ez most is. Addig rágta a zsákot, míg egyszer csak a zsák szétrepedt és a dühöngő fiúk kiszabadultak. Ekkor teleszívták magukat levegővel, és eszeveszett vágásban repültek neki a világnak, hogy végre kitöltsék rajta boszúszújukat, az eddig elszenvedett sérelmeket. Fejvesztve menekült mindenki, aki csak látta a közeledésüket.

Vége lett a nyugalomnak! Még Szél apó is tehetetlen volt velük szemben.

Ám Szellő, Fodrocška és Fuvallat nem adták fel a harcot, és újabb furfangos tervet eszeltek ki bátyjaik elfogására.

Azóta is időről-időre sikerül csapdába csalni a romboló testvéreket. S hogy mennyi időre? Senki sem tudja.

Talán, csak a kisegér.

Nuszpl Zsolt

MAGAM VAGYOK A JÉGHEGY

A Jég tengerén magam vagyok a jéghegy,
Magas, délceg, szilárd és persze hófehér.
Távoli vagyok s megközelíthetetlen,
Nincs más, mi ezzel a biztonsággal felér.

A hegy pereme akár a tömör beton,
Így már nincs lehetőség a feljutásra.
Ez megakadályozza, hogy bárki bántson,
Nem eshetek ugyanabba a csapdába.

Lassan sodródodom tovább a sima vízben,
Szinte megáll az idő ezen a ponton.
Nem látom magam tükröződni a vízben,
Nem látok senkit a messzi horizonton.

Itt az ég és a víz kékje eggyé olvad,
A béke most még tökéletesnek tűnik.
Nemsokára már csak a fagyos víz marad,
Érzem, hogy a megújulás következik.

Jó? Rossz? A véget jelző harang megkondul,
Ez a jéghegy csak egy hideg szikla marad?
Egy nap a szikla az óceánba fordul,
És akkor talán a jéghegy is felolvad.

Klein Magda

KECSKEMÉT ANNO...AMATŐR GYÖKEREIM.....

Több éve nem jártam Kecskeméten. Pedig szívesen megyek mindig is a kedvenc múzeumomba, a Naív Művészek Házába. Mint egy szentély, olyan kedves hely szívemnek ez a múzeum. Édesapám arcképe messziről köszönt. Sőt a többi művész fotói között ott van édesapám néhány alkotása is! Ők a múzeum alapítói, a naív művészek munkáiból épült fel a múzeum gyűjteménye. A vendégkönyvbe szorgosan szoktam jegyzetelni és minden fontosat észrevenni. Minden alkalommal sírás fojtogat, de ha ott vagyok, ez az élet egyetlen olyan fojtogatása, amit elviselek... Apám kedves arca mindig őszinte tükör Kecskeméten is.

A sokadik rajzos helyzet után is szívesen kertészkedett apukám, és eljött nála is a meglepetés időszaka: amikor irodalmi játékokkal állt elő, képzleteket megmozgató játékokkal lepte meg lányát...

Egyformán könyveket olvastunk: felváltva regényeket, novellákat, krimiket. A könyveket félig elolvastuk, majd félre-tettük. És megbeszéltük a könyvek történéseit. Aztán következett a játék: ki-ki hogyan írná tovább a cselekményt. Órákig variáltuk a témákat. Aztán jött a könyvek végigolvasása- és újabb vitakör: kinek volt, vagy lehetett volna igaza az író/k/ megoldásaival szemben?!

Szerettük a televíziós sorozatokat is. A kitalálósdi nem kerülte el a folytatásokat sem. Aztán, ahogy apukám ceruzarajzai elmaradtak, úgy csendesedett el a hangos beszélgetések öröme. Maradt apám hangtalan olvasása.

Egy szó a "hattyúdalaról"... Halála előtt egy évvel talán, próbált valami életet keresni magának.... A hadifogságáról írott naplóját olvastam, javítottam... Sőt tervezte, hogy életének visszaemlékezéseit is megírja..., egy-két naplót teleírt, felolvastam újra neki, de már nem volt erő a gyermeki csínytevéseiben..., türelmében sem.

Sokszor jut eszembe, hogy az élet gazdag játékos, mert a kecskeméti Naív Művészek Múzeuma mellett található a híres Szókraténusz Játékmúzeum. A sors iróniája, hogy egy játékos lelkű-kezű ember szellemi találkozója itt Kecskeméten, a két szomszédos épületben létrejöhetett!

Aztán csak tollat fogtam és beírtam legutóbb is a vendégkönyvbe:..." továbbra sem kérek mást apám szellemi hagyatékának gondozóitól, a kecskeméti Naív Művészek Múzeumától, minthogy a közönség Horváth Lajost, továbbra is ismerje és becsülje, akár a 21. században is..."

Nuszpl Zsolt

ARANYBA BORULT HORIZONT

Tudatunkat elvarázsoló pillanatok sora ez,
Mely elvezet minket a képzelet határain túlra,
Ám az idő könyörtelen ura neki sem kegyelmez,
Rögtön tovaűzi e szép jelenséget a másvilágra.

Két világ elhaló, majd újjászülető határa ez,
Mi, szálnalmas lelkek ezen a vékony mezsgyén születünk,
Botor módon nem ragaszkodunk ehhez a tűnékeny helyhez,
Tán ezért érezzük néha, hogy egyetlen perc az életünk.

Mások évszázados gyötrelméből jöttünk világra,
Most kell változtatnunk, különben mi is gyötrelmévé leszünk!
Tennünk kell a káosz ellen, bármi is legyen az ára!
De ha továbbra is félrenézünk, akkor biztosan végünk.

Ma már sajnos nem is figyelünk a szépséges csodákra,
Csak építgetjük magunk köré a hamis, idegen otthont.
Rengeteg felesleges időt fordítunk minden másra.
S egyszer létünk mondatának végén a halál lesz a pont.

Nincs esély a változásra, semmi más nincs, mi megnyugtat,
A mélységes nyugalom az, amit e csoda magából ont,
Mert nekem ez az egy dolog ad tökéletes nyugalmat,
A határokat megszüntető, aranyba boruló horizont.

*Kuba Tímea**EGYEDÜL VAGYOK*

Egyedül vagyok, egymagam...
Ember meg nem ért engem.
Senki nem hallja szavam,
S nem simítja meg lelkem.

Egyedül vagyok, egymagam,
Semmi nem lett a lényegem,
Küzdő létemnek velejét,
egyedül csak én eszem.

Egyedül vagyok, egymagam...
Előttem kínos rettegés,
Borzadva a félelemtől,
Bátorra lett kételkedés.

Egyedül vagyok, egymagam...
Földi engem meg nem int,
Felétek csak annyit szólok:
Így élek, jószerint...

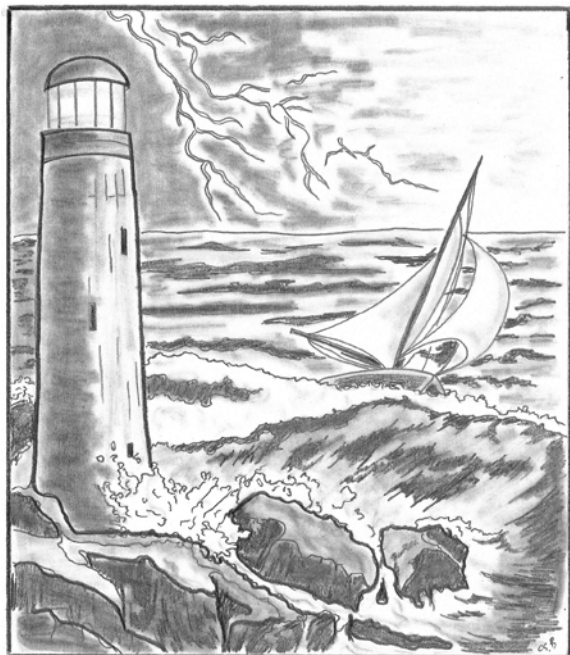
*Kuba Tímea**TIVORNYA*

Kedvet kaptam rád mulatós élet,
Veled dől meg minden földi elmélet.
Pezsegni, tobzódni a bor mámorában,
Bolond, esti holdfény áradatában.

Óh, mit tettél velem édes Dionüszosz,
Eszemet vetted el, Te mesterin fortélyos!
Beittad magad éltem jelenébe,
S veled együtt lett könnyeimnek vége.

Elhajtottad búmat, mint a papírsárkányt,
Olyat adtál nekem, mi ízig-vérig átjárt,
Kábítón jókedvem most is tűzben éget,
Csöpögtesd lelkembe eme édes mézet!

Úgy úztad el jelenbéli szomorúságom,
Mint gyávaságomban a legjobb barátom.
Jól mulattam veled, mégsem sajnálom,
Hogy holnap józan leszek, s mindezt megbánom.

Cseh Béla: Viharban

*Kertész Pálné**SZÁNKÓ - INDULÓ*

Köszöntelek kedves hó!
Rólad szól ez induló,
Örülünk, hogy eljöttél,
Arcunkra mosolyt csentél.
Gyere Laci, indulunk,
Vígán szánkózni fogunk,
Porcukor a szőnyegünk,
Fátyol lebeg felettünk.

Hurrá! Jön már Cézár kutya,
Kis szánkónkat futva húzza,
Nyargalunk a nagy udvaron,
Pipacs virít az orrunkon,
Éljen a hó! Éljen, éljen!
Mosolyt hozzon minden télen,
Pehely Békét, kristály csendet,
Fehérite szíveinket.

Kuba Tímea

JÖJJ IFJÚSÁG!

Tedd simává az élet magasztos útját!
 Jöjj, nyisd elő a rejtett igazság
 mélységes kútját!
 Hozz merszet a közömbös életbe,
 Hozz ragyogást gúnyrá tett nevedbe!
 kiabálok a létnek: nem vagyok én kocka!
 Nem vagyok a gépelt sorok közé
 nyomva!

Hozd elő a szívnek rejtett tisztaságait,
 s kacagd meg azt, ki rendszerben ágált!
 Huncut szarkazmussal mutasd az
 értéket,
 de súlyos szívlapáttal rakj mellé
 mértéket!

Jöjj Ifjúság!
 Ékesítsd tündöklőn friss gondolatod!
 Jöjj,
 s ülted újra, mit fősvény eltapod!
 Legyen a te grundod kitaposott mérce,
 Legyél te e hegytető legmagasabb
 bérce.

Ulrich Éva

SZERETET

Szeretet, tudom ez jó lehet,
 s jó lehet boldoggá tenni vele az életet,
 szeretni kell, mindig csak ezt tenni,
 s az életünket vele kell leélni.

Őrizni kell,
 bár nehéz ezt megtenni,
 hisz boldogtalanul nem lehet
 egy életet leélni.

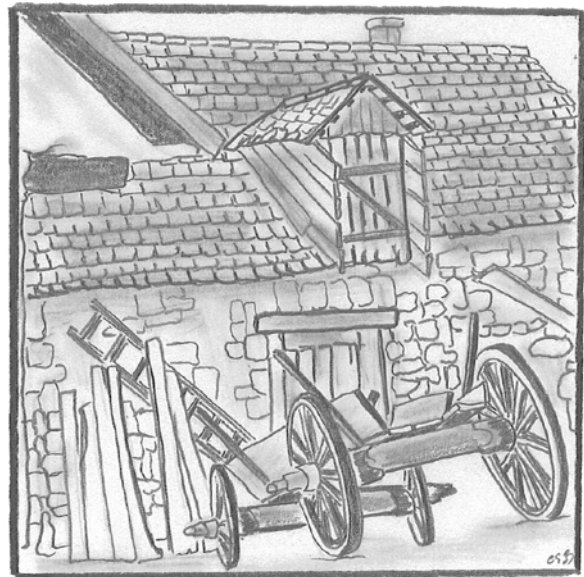
Mindenben keressük a szépet,
 és csak jót cselekedjünk,
 életünk értelme ezen múlik,
 hát higgyünk és reméljünk.

Kísérjen el minket
 egész életünkben,
 s maradjon meg
 örökre szívünkben.

Ne engedj soha az érdektelenségnek,
 Ne engedj az eltompult egykedvűségnek!
 Vágtázz álmaiddal a részvétlen korlátba,
 S kapaszkodj belé, mint törhetetlen
 ágba
 Hozz új színezetet e megfáradt világba!
 Hozz reményeket a sorsapátiákba.

Gyűlöld a BIGOTT szürke árnyékait!
 Gyűlöld, mi molyként rágja vágyaid!
 Fogd puszkavégre nemes szándékaid,
 s ökölrel szorítsd hozzá ujjaid!

Fényes szemekkel kívánd a holnapot,
 s legyen ez nálad az örök állapot!

Cseh Béla: Tanya

Ulrich Éva

ÜNNEP

Ez az első karácsony
 mit nélküled töltök el,
 félek, hogy amit most érzek
 sosem múlik el.

Ha látsz majd engem
 akkor mosolyogj felém,
 a kedves arcodat
 tudom, meglátom én.

Gondolatban veled leszek,
 veled együtt ünnepelek,
 veled alszom el,
 s veled ébredek.

Meggyújtok érted egy gyertyát
 fényét elküldöm neked,
 szeretném, ha elmondaná,
 hogy mennyire szeretlek.

Hogy mit adhatok ezen az ünnepen?
 egy szép ajándékot, a szeretetet,
 amit e gyertyafénnyel
 most elküldök neked.

Mást nem adhatok,
 de úgy érzem, ez mindennél többet ér,
 az a szeretet,
 mely örökre bennem él.

Schnierer Kitti

HAZA

Haza, az, hol élünk.
 Haza, az, mit elvettek tőlünk!
 Haza, az, miért sírva könnyöztünk.
 Haza, az, mit megtagadtak tőlünk!
 A Hazánk neked csak egy csúfos Nemzet,
 De nekünk a vérünk folyt érte,
 És könnyek áztatta arcokat nézve,
 megszakadt a szívünk érte!
 Neked csak egy porfészek, de nekünk,
 Nekünk az élet!
 Ez az, amiért élünk,
 Ez az, amit áztatott a vérünk!
 Könny, vér, szenvedés,
 Ezt adtuk a Honért,
 ezért a kicsi, csonka Magyarorszáért!

Tényi Tamás

CSAK ÚGY

Határozatlanul, határolt, határ
 Képi, képtelenség, képtár.
 Szeretve, szeretni, szerelmem,
 Kelletlen, kellően kellemetlen.
 Remegve remegek, remélvén
 Kellve, kellően, kellek én.
 Választottam, választott, válasza:
 - örökös Örökkén! - örökre a szava.
 Nyugodtan, nyugtatom, nyugalmam,
 Pártatlan párom pártatlan.

Tényi Tamás

A SZÍVEM...

Szívem egy virág, ha Te vagy a kertész!
 Mardos valami, s Te vagy a vegyész!
 Betegen álmodott, s Te vagy az ápoló!
 Úszásra vágyott, s Te vagy az oktató!
 Zárva volt, s Te vagy a kulcsa,
 Én élvezem, ahogy nyílik, újra meg újra.

Tényi Tamás

AZ ÉLETEM FÁJA

Az életem fája.
 Tőle hangos szívem imája.
 Szárba szökkent, majd kihajtott,
 Szívem is kivirágzott.

Egy kicsiny fa, sok közül,
 Nekem mégis ez az egy szolgál örömul.
 Hónapról hónapra cseperedik,
 Remélem sokáig mellettem növekedik.

Árnyékot ad és támaszt nyújt,
 Megvéd a szél akármerről is fúj.
 Ápolom, gondozgatom Őt,
 Az örömgümölcsöt termőt.

Hogy is történt ez az eset,
 Ami a fával és velem megesett?
 Hisz nem esik messze az alma a fájától.
 Mit vártam, várok e természeti csodától?

Kis magként robbant be életembe,
 S mint szárnyaló madár szívem felcsippentette.
 Életem földjében jó mélyen elültettem,
 Nap-nap után gondosan figyeltem, öntözgettem.

Időbe telt, míg gyökeret eresztett,
 De vonzerejéből egy percre sem vesztett.
 Félő volt, hogy a mag elsovad, elhal.
 Ám a gyökér növekedni, erősödni akart.

A türelemnek és a nagy akaratnak hála,
 Erős gyökézzel rendelkezik mára.
 Ez a földben már szerteágazik,
 Csodával töltenek el természetes útjaik.

Egyre mélyebben, mélyebbre gyökerezik,
 Pillanatok alatt az ember belekeveredik.
 Ím hát megvan a biztos alap,
 A föld felé vezet már az áramló akarat.

Egyszer csak előbúj' egy kicsiny szár,
 A föld felett rá a boldog élet vár.
 Örvendek! Nőj, növekedj tovább!

Walczer Tünde: „Álmaimban Amerika” című könyvének bemutatója Móron, 2009. július 10-én a Patoki könyvesboltban volt. Nem sokkal később, a MIKSZ 2. találkozásán résztvevők is megismerhették a szerzőt és művét.

Walczer Tünde a 90-es években Móron dolgozott földrajz-oroszb-angol szakos tanárként, emellett láthattuk a helyi TV-ben, konferált városunk rendezvényein, majd másfél éven át egy brooklyni középiskolában tanított.

New York-i tartózkodásának köszönhetően született meg első könyve, amely többek között az Amerikában élő magyar illegális bevándorlókkal készült riportok gyűjteménye. Megtudhatjuk, hogy nem mindenki egyforma eséllyel indult el szerencsét próbálni. Valami újra, kalandra, meggazdagodásra vágyva indultak el a lehetőségek hazájának nevezett Amerikába.

A riportokat olvasva sok mindent megtudunk az amerikai valóságról is, a hosszú évek, évtizedek óta kint élő magyarok életéről, egymáshoz és az illegális bevándorlókhoz való viszonyáról.

A könyvet elolvastam. Jó szívvel ajánlom másoknak is. Véleményemet a kötetről a móri könyvbemutatón – más elfoglaltságom miatt – Kleinné Magdi tolmácsolta, mely a következőképp hangzott:

„Ez a könyv nagyon jó arra, hogy többet tudjunk meg az amerikai viszonyokról, életformáról, mely gyakran sok jóval keveset, de csak kevesek számára nyújt egyértelmű felemelkedést, igazi jólétet (természetesen a magyar bevándorlókról van szó és nem a „tősgyökeres amerikaiakról”). Nem sokat hallottunk a hazlátogatóktól a nehézségeikről, a megalázottságról, kiszolgáltatottságról. Csak azt láthattuk, hallottuk, hogy viszonylagosan jobb az életük anyagilag, de a hozzá vezető útról, félelmekről eddig én sem sokat tudtam. Nagy „bátorságnak” tartom, ha valaki el mer indulni idegenbe nyelvtudás, ismeretség híján. Miután szó szerint írta le Tünde a beszélgetést, sokszor nehezen tudtam követni a történetet, mert a mesélő csapongott. Érdekes és tanulságos történet lehet mindenki számára. Főként azoknak, akiknek már megfordult a fejében, hogy Amerikában próbáljon szerencsét. Lehet, hogy egyeseket visszatart, mások pedig kedvet kapnak a kiutazáshoz. Sok hasznos, praktikus információt ad a kiutazni készülőknek. Elgondolkodtató, hogy odakint sem segítik egymást a magyarok, legalábbis nem ez a jellemző.”

Vargáné Kocsis Mária

Udvardi János recenziója

GONDOLATOK SÓS VIKTÓRIA ESSZÉJÉRŐL

A Móri Kristály 2008. téli számában az „AMIRŐL SOKAN SOKFÉLEKÉPP...” című írás jelentette a legnagyobb élményt számomra. Többször is elolvastam, mert az amatőr irodalomban megszokott karácsonyi szeretetről szóló frázispufoztatás helyett végre egy igaz, lírai eszközökkel megírt, gondolkodó és gondolatébresztő, tabudöntőgető írást olvashattam ebben a témában. Az író eddigi lírai jellegű novelláival is egyéni hangot ütött meg, de ez az első esszé, amit tőle olvashattam. Ebben a műfajban is a lírai látásmód, a képekben való gondolkodás az erőssége. Nagyon pontos, következetesen végigvitt metaforasorozatokat fogalmaz, amelyek nemegyszer allegorikus, szimbolikus erejűvé válnak. Azt is mondhatnám, hogy az egyoldalnyi írás nagyobb részben akár prózaversnek is tekinthető.

A szeretet egy-egy élettapasztalatok általánosításán alapuló, láthatóan megszenvedett aspektusát világítják meg ezek a képsorozatok. Az esszé belső formáját nagyrészt ezek határozzák meg, főleg abban a részben, ahol a puzzle-allegória vonul végig. Hasonló, de kevésbé van ki-

bontva a pók-allegória. A képekben gondolkodó módszer és a szerző fiatalságából adódó élettapasztalat-szűkösség azonban nem mindig elegendő a szeretet pontos fogalmi meghatározására, hiszen annyira összetett és az emberi lét lényegét érintő dolog ez, ahogy a szerző írja: „ez az egység lényege.”

Nagyon jó a párvalasztás döntő jelentőségét elemző gondolatsor. Ez Márai Sándor egyik fontos témája is, például a „Válás Budán” vagy a „Gyertyák állva halnak meg” c. kisregényében.

Az írónek a mai életéről szóló véleménye azonban, mint a fiataloké általában, hajlamos a túlzásokra, a pesszimizmusra és az általánosításra. A gondolkodó és érzékeny lelkű embereknek sajnos azt kell látniuk ebben a mai világban, hogy nagyon sok ember „megromlik, megrohad, elszürkül és keserű lesz”, sőt még olyan nyersen is fogalmaz a szerző, hogy „züllött, összekavarodott trágyalében” élünk.

A gyakran tapasztalható szeretethiány, sőt szeretetre való képtelenség mélyebb okainak ontológiai, történelemfilozófiai elemzése nagyon messzire vezetne. Igen expresszív, hatásos, romantikus kép az, hogy az emberek közül „fényesen kiemelkednek és fényburokban elszigetelődnek azok, akik valaha csak egy kicsit is átértékelték, hogy mi az” /mármint a szeretet/.

Én viszont, 63 év élettapasztalatával a hátam mögött makacsul hiszek abban, és látom is, hogy ma is nagyon sok olyan ember van, aki öregségére nem "rohad meg",... hanem meg tudja őrizni nyitottságát, szeretetre való képességét, és nem szigetelődik el, ellenkezőleg: fényét, melegét másokra is ki tudja sugározni.

Köszönöm ezt az írást, hiszen nagyon sok gondolatot ébreszthet mindanyiunkban, és alapot ad arra, hogy elinduljon a generációk közötti párbeszéd.

Szerintem a szeretet, bár természetes otthona a magánélet, a család, nem szűkíthető le erre, hanem átvihető a közösségi, sőt a nemzeti létbe is. Az értelmiségnek, ha nem csak bitorolja ezt a címet, hinnie kell a szeretet erejében, akár együttérzésnek, szolidaritásnak, irgalomnak vagy istenhitnek is nevezzük.

Kocsa Gábor

TOKAJBAN JÁRTAM

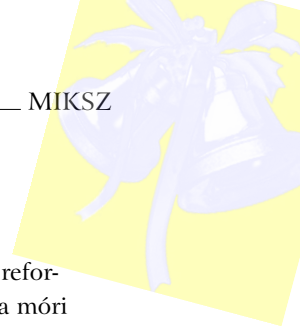
Elég gyakran, főleg az utóbbi években sokszor járok otthon Tokajban, hogy láthassam a kilencvenéves édesanyámat, a családot, rokonságot, és nem utolsósorban szülőházamat, a drága Tokajt. Ez a visszaemlékezés egy régi, ötvennégy évvel ezelőtti időszakra nyúlik vissza.

1948 tele volt, a Bodrog még nem fagyott be, a hajók ott vesztegeltek a Bodrog partján. Ott, az Erzsébet királyné hídjánál, – mely csodálatos híd volt, míg a németek fel nem robbantották –, ott folyik a Tisza, és ott ömlik a Bodrog beléje. Összeölelkezve szőlkén folytatják útjukat Szeged felé. Még itt, a Tisza jobb partján is Tokaj van, amit a tokajiak Kistokajnak neveznek. Itt is hajók vesztegeltek télen.

1948 októberében vonultam be a hadseregbe, Óbudára, a volt Horthy Miklós folyamőr laktanyába, több tokaji barátommal együtt önként, mert akkor voltak azok a nagy plakátok, hirdetések, hogy „fiatalok jelentkeztek a Kosuth akadémia”, tisztak lesztek. Ki az a fiatal, aki nem szeretett volna tiszt lenni? Akkor a sorozásnál a hajóslaktanyában történt az a dolog, hogy az egyik újonctól megkérdezte a folyamőr tiszt, hogy „úszni tudsz?”. Mire az én tokaji barátom visszakérdezett: „Miért, hajó nincs?”. Egy kicsit elkanyarodtam attól, hogy Tokajban jártam, nagyon szép folyamőr egyenruha volt rajtam, tizennyolc éves voltam. Fejemen tányérsapka, rajta nagy betűkkel a felirat „HONVÉD FOLYAMŐR HAJÓHAD”, a sapkán hátul két hosszú, lelógó, fekete szalaggal, a nyakam körül hátul a vállamon fehér gallér három csikkal körülvéve, szóval jól néztem ki. Így egyenruhában mentem haza Tokajba szabadságra, amit kiváló eredményemért értem el. Nagy izgalommal érkeztem haza. A vasútállomástól gyalog indultam el a szülői ház felé. Mikor az első világháború hőseinek tiszteletére felállított hősi szoborhoz értem, tiszteletből tisztelegve, díszlépésben mentem el a járdán nagy meghatódottságomban. Mikor hazaértem, édesapámnak már mondták, hogy a Gabi fia díszlépésben ment a járdán a háborúban odavesztett hősök szobra előtt. Így nekem már nem kellett elmondani. Apám azt mondta, jól tetted fiam, mert a hősök legkevesebb ennyit megérdemelnek tőlünk, az utódoktól.

Jólesett ezt hallani apámtól. Azóta is, ha Tokajban járok, kalapot emelek, vagy fejet hajtok, ha a háborús hősök szobránál haladok el. Hamar híre ment, hogy itthon vagyok és hogy milyen szép tengerészruhában. Estére, rokonok és jó ismerősök meghívtak vendégségbe az egyik hajóra. Akkor még nagy fahajók, vontatók és uszályok voltak a Bodrogon, az egyik ilyen fahajóra mentem el a gyönyörű folyamőr egyenruhában. Csodálatosak voltak azok a nagy fahajók, óriási fa kormánylapáttal és hosszú kormányrúddal. Vendéglátóim örültek, mikor megjelentem a hajón, ahol sok ismerős volt. Rokonok is, hiszen az öreg Almási bácsival az apám elmondása szerint rokonságban voltunk. Ott volt az öreg Horváth Jóska bácsi is, meg a fia, szintén Jóska bácsi, aki apámnak sógora volt, mert egy családból házasodtak. Emlékszem még Kocsa Károly bácsira, akinek leánytestvére Erzsike néni a ficamok helyretevésének volt szaktudója. Ott laktak a várral szemben a Bodrog partján. Abban az időben, ha valakinek kificamodott a válla, vagy a bokája, Erzsike néni kereste, aki száznál is több kificamodást tett helyre, jó erős, nagy szakértelmet igénylő mozdulattal. „Legyen áldott érte”. A hajón vidáman telt az idő. Megvendégelték. Finom volt a sült hal, közben egy kis tokaji furmint. Nagyon jól éreztem magam, élveztem a szabadságot. A hajón eltelt idő alatt sok kérdést tettem fel a folyamőr életéről. Minden kérdésre nem válaszolhattam. Akkor már honvéd eskü után voltam, és az eskü szövegében benne volt, hogy hazámat és a hadititkot életem árán is megvédem, és el nem árulom. Nem beszélhettem a laktanya hajóparkjában lévő dromedárokról, az őrnaszádról, a páncélhajóról és a rajta lévő ágyúkról, fegyverekről. Főleg nem a mennyiségről, a méretről és az állapotukról. Persze ez mind csak olyan jóindulatú kíváncsiság volt, mert még nem igen láttak folyamőr katonát Tokajban, abban az időben. Csodálkoztak, mikor elmeséltem a hadihajóval való kivonulásunkat a Dunán. Minden szembe jövő hazai hadihajó tiszteletére felsorakozott legénység, zászlófelvonással tisztelegtek, és mi fogadtuk. Szép, nagyon szép élmény volt, még most, ötvennégy év távlatában is jólesik visszaemlékezni rá. A vendégség, vendéglátás jól sikerült. Sajnos az akkori hajós és halászmester vendéglátóim már nem élnek, az emléküket az igen. Megkésve küldöm a hajós és egyenruhás képet az emlékükhöz.

A MIKSZ sikeréhez....

Feltétlen és maximális köszönet illeti meg minket, a MIKSZ-et az első perctől támogató **Veres Péter** móri református lelkész urat, és családját, akik a kulturális rendezvényeinkhez nemcsak helyet és teret biztosítottak a móri református Szolgáló Szeretet Házában, hanem együtt sikerült velük gondolkodnunk, drukkolnunk, és szeretnünk a tehetséges móri és Mór környéki emberek kulturális törekvéseit is.

A MIKSZ újság többek között a Móri Városi Közművelődési Közalapítvány támogatásával jöhetett létre!

MÓRI ALKOTÓTÁRSAINKRÓL

CSEH BÉLA

Fiatal, amatőr képzőművész, rajzai, fafaragványai kiválóak, külön érdekesség a hobbi: autókat, buszokat farag, nem is akárhogyan... Kiállítását sikerrel mutatta be móri és nemcsak móri közönségnek, azóta is joggal hiányolják újabb alkotásait.

KOVÁCS MÓNIKA

Fiatal, igen tehetséges verselő, előadó. Zenész, dalíró, dobos, citerás, kiváló kézműves, kreatív, ötletember, mindenkor és minden helyzetben csak nyeresége minden közösségnek...

LEPSÉNYI CSALÁD

Ritka érték, **Lepsényi Bálint** a költő, az előadó. Végtelen nagyszívű és érző ember, humorról...erdélyi mese és prózamondataival, egy életre elbűvölt. Remek műsorközlő, de igazi műfaja a szerelmes, lírai, romantikus költészet, verselés, ígéretes, harmonikus, lírai tehetsége a móriaknak. Édesapja, **Lepsényi Gyula** igazi betlehemi kis csillag „a móri tekén”, mert amit ő tud, ha szerényen is csinálja, bizony átütő erejű, szívet szorongató, rendkívül simogatni való, finom munkáival... méltón ott van a móri amatőr alkotók között...

MÁHR ZOLTÁN

Remek versíró, érzékeny, és nagyon finom lelkű amatőr képzőművész. Előadóstjein igen szuggesztív előadó, humorral bőven megáldott tehetség, reméljük a jövőben, a „mázli-tükörben” sok fricskát tör majd az orrunk alá...

NUSZPL ZSOLT

Fiatal költő, regényíró, amatőr képzőművész. A móri művészi élet egyik legígéretesebb tagja.... Az írói estjei eddig is döbönt erővel hatottak mindenkire, a rajzai, festményei, kerámiái stb., lenyűgözőek, és szerethetőek. Verseinek, regény-variációinak már nem az amatőr irodalmi újságokban kellene szerepelniük!

TÉNYI SÁNDORNÉ

Zeneköltőnk most prózaírással lepett meg minket, tegye még sokáig! Érdemes!

TÓTH RÉKA

Fiatal amatőr képzőművészünk prózaírással adta fejét, és nem is akárhogy!

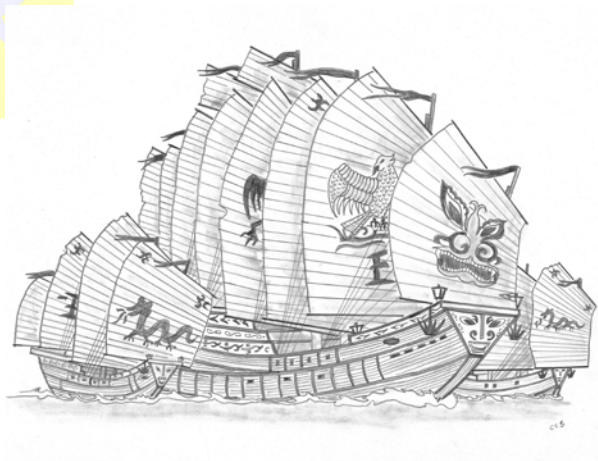
VIEHMANNÉ FREY IBOLYA

Amatőr író, költő, mint meseíró – messze környékünkön a legjobb! – és kiváló előadó. Hite és embersége, a mindenben jót és csak a jót kereső életvitele tanítani való és elismerni való jött tőle, a mindenki Ibi mamijától!

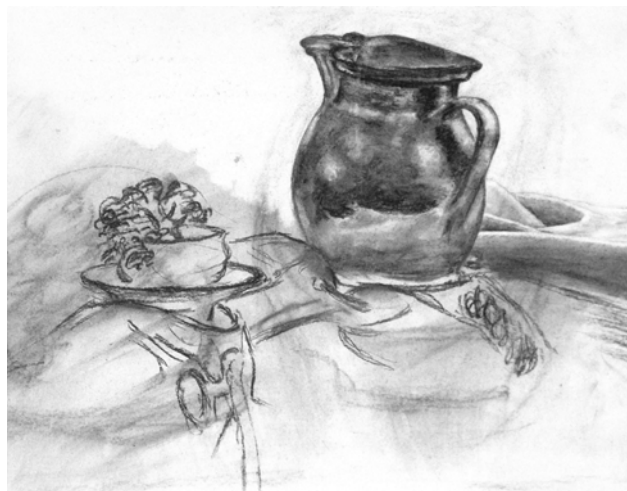
WIRTH SÁNDOR

Évtizedek óta általunk különösen elismert móri helytörténész, fotós, móri német nemzetiségi hagyományőrző, néprajzos, sőt emellett még amatőr író, költő is. Olyan nyitott ember, aki hátborzongató élességgel tudja figyelni a körülötte élőket, amit meg is érdeklünk! Figyeljen minket Sanyi bá... még nagyon sokáig, higgye el, mindig odafigyelünk kritikái megjegyzésire.

Régebbi alkotótársaink életrajzai a Móri Kristály újság korábbi lapszámaiban olvashatók!

Cseh Béla: Vitorlás

Nuszpl Zsolt: Befejezetlen csendélet

Udvardy Béláné: Napnyugta

Prosszer Mihály: Lugasban

IMPRESSZUM:

MIKSZ ÚJSÁG

Főszerkesztő: Udvardi János

Főszerkesztő-helyettes: Vargáné Kocsis Mária

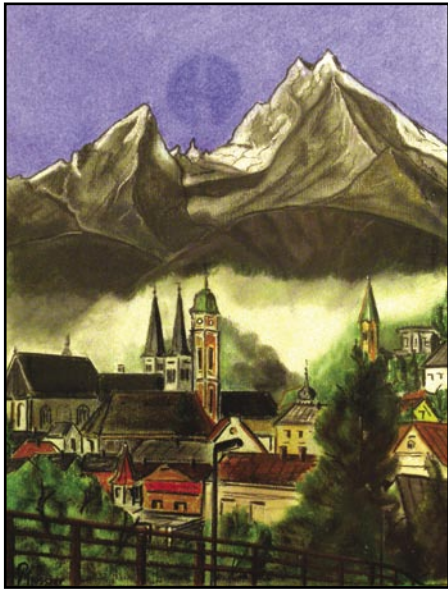
Szerkesztők: Kovácsné Babos Klára, Klein János, Klein Magda, Tényi Sándorné, Ulrich Éva, Udvardy Béláné, Nuszpl Zsolt.

Tiszteletbeli szerkesztőtársak: Kertész Pálné, Gergye László.

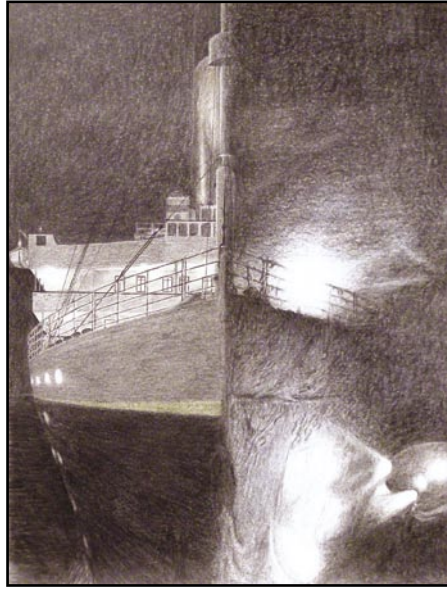
E szám fotóit Hrubos Zsolt és Klein János készítette.

Kiadó: a MIKSZ elnöke, Klein János, e-mail: moriamatorok@gmail.com

Nyomdai előkészítés, tipográfia: Ezerszó Reklám és Média Stúdió – www.ezerszo.hu

Prosszer Mihály: Magas hegyek

Nuszpl Zsolt: Elsüllyeszthetetlen

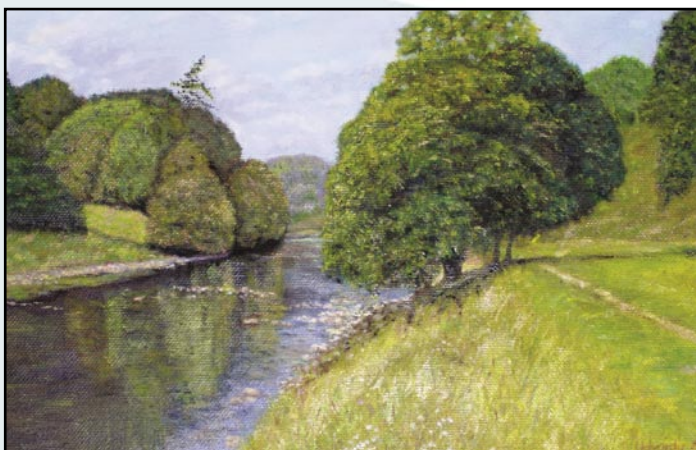
Simon Edit: Tóparton

Simon Edit: Pipacsmező

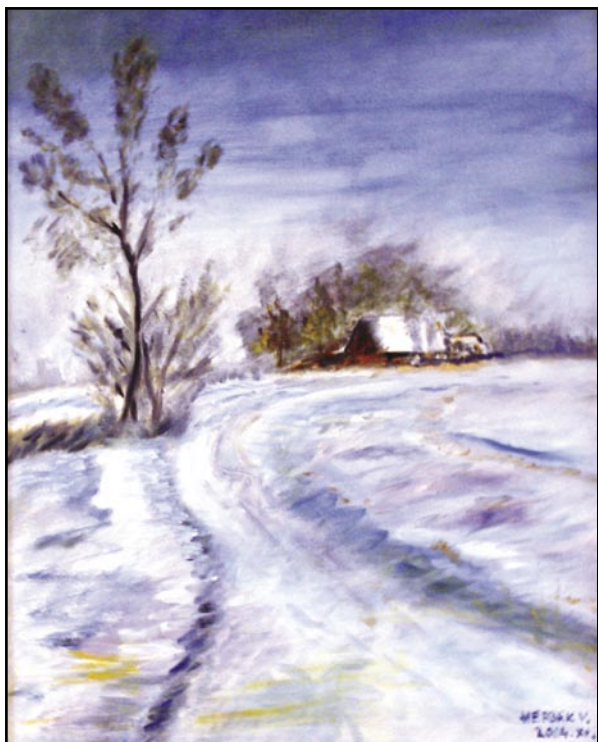
Udvardy Béláné: Vízialom

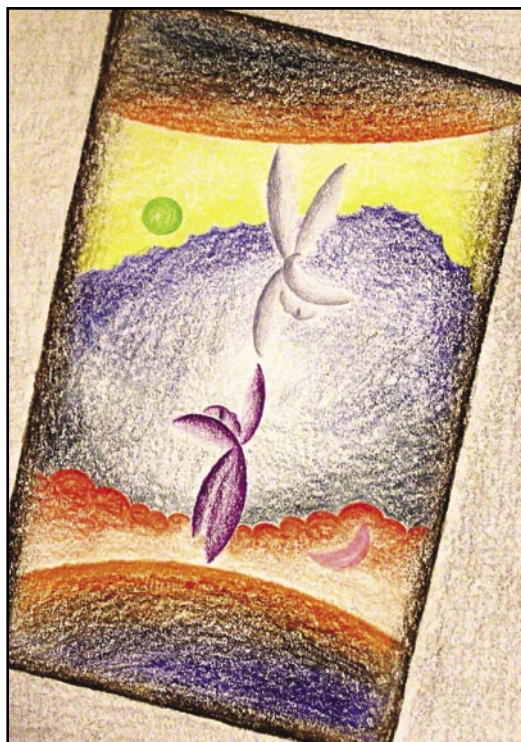
Udvardy Béláné: Folyópart

Herbákné Sipos Valéria: Zúzmará

Herbákné Sipos Valéria: Tél a tanyán

Nuszpl Zsolt: Összetartozás

Fördös József: Tájkép

Nagy F. Luca: Lamberg-kastély